

PÕLTSAMAA LINNAVALITSUS

KORRALDUS

Põltsamaa

01. september 2014 nr 240

Keskkonnamõjude hindamise algatamine

OÜ Loveko juhatuse liige Rolands Krasts on Põltsamaa Linnavalitsusele esitanud 12.08.2014 Põltsamaa linnas Silla tn 1a hüdroelektrijaama (katastriüksuse number 61701:006:0026) rekonstrueerimise kasutusloa taotlused (registreeritud dokumendiregistris 7-2/61-2, 7-2/61-3, 7-2/61-4) koos ehitamise tehniliste dokumentidega.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 punkti 1 kohaselt keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. *KeHJS* § 7 punkti 1 alusel loetakse tegevusloaks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse tähenduses ehitise kasutusluba. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 punkti 21 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegevuseks tundlikule suublate hüdroelektrijaama, tammi, paisu või veehoidla püstitamine või selle rekonstrueerimine.

Põltsamaa jõgi on tundlik suubla alltoodud asjaoludest tulenevalt. Keskkonnaministri 15. juuni 2004. a määruse nr 73 (jõustunud 03.07.2004) „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“ § 1 kohaselt määrusega kehtestatakse nende lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigaks olevate veekogude või veekogu lõikude nimistu, millel vastavalt looduskaitseaduse § 51 lõikele 1 on keelatud uute paisude rajamine ja olemasolevate paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset, ning veekogu loodusliku sängi ja hüdroloogilise režiimi muutmise (edaspidi *nimistu*). Sama määruse § 2 punkti 69 kohaselt kuulub nimistusse Põltsamaa Jõgi Vao–Väike-Maarja maantee sillast Alevisaare peakraavini (veekogu katastrikood 103000).

Keskkonnaministri 9. oktoobri 2002. a määruse nr 58 „Lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavate veekogude nimekiri ning nende veekogude vee kvaliteedi- ja seirenõuded ning lõheliste ja karpkalalaste riikliku keskkonnaseire jaamad¹“ § 1 kohaselt määrusega kehtestatakse olulisemate lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavate veekogude vee kvaliteedi- ja seirenõuded. § 2 lõike 1 kohaselt lõheliste elupaikadena kaitstavate veekogude nimekirja on kantud veekogud, kus on lõhe (*Salmo salar*), meriforelli (*Salmo trutta trutta*), jõeforelli (*Salmo trutta fario*), harjuse (*Thymallus thymallus*), räabise (*Coregonus albula*), merisiia (*Coregonus lavaretus lavaretus*) või peipsi siia (*Coregonus coregonus maraenoides*) kaitstavad elupaigad. Keskkonnaministri määruse § 2 lõike 2 punkti 17 kohaselt lõheliste elupaikadena kaitstavaks veekoguks on Põltsamaa jõgi (veekogu kood riigi veekatastris 103000).

Tulenevalt asjaolust, et Põltsamaa linnas Silla tn 1a hüdroelektrijaama taotletakse kasutusluba ning kavandatav tegevus hüdroenergia tootmise ja hüdroelektrijaama rekonstrueerimise näol loetakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse mõttes olulise

keskkonnamõjuga tegevuseks, kuna Põltsamaa jõe puhul on tegemist tundliku suublaga jõega, on keskkonnamõjude hindamine kohustuslik.

KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt Põltsamaa Linnavalitsus kasutusloa väljastajana vaatab kasutusloa taotluse läbi ning teeb otsuse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise kohta õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, milleks ehitusseaduse § 33 lõike 6 järgi on 20 päeva kasutusloa väljastamiseks vajaliku viimase dokumendi esitamise päevast arvates.

KeHJS § 11 lõike 3 kohaselt KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste korral, milleks on ka antud juhul välja toodud tundlikule suublale hüdroelektrijaama, tammi, paisu või veehoidla püstitamine või selle rekonstrueerimine, on otsustajal ehk Põltsamaa Linnavalitsusel õigus algatada keskkonnamõjuhindamine selle vajadust põhjendamata.

KeHJS § 11 lõike 6 kohaselt on õigus keskkonnamõju hindamine algatamata jätta juhul, kui keskkonnamõju on juba hinnatud tegevuse aluseks oleva strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise, ehitusprojekti koostamise või kavandatavaks tegevuseks vajaliku teise tegevusloa menetlemise käigus, kui otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet ja otsustaja hinnangul on selle tegevuse keskkonnamõju juba asjakohaselt hinnatud.

AS Maves on 2010. aastal koostanud Põltsamaa jõe Põltsamaa paisu vee erikasutuslubade taotluste keskkonnamõju hindamise aruande. Keskkonnamõju hindamise objektiks oli Põltsamaa jõe paisutamine, hüdroelektrijaama rekonstrueerimine ja Põltsamaa Suursilla rajamine. Keskkonnamõju hindamisel kaaluti alternatiive ja variante, kuidas kavandatavat tegevust võimalikult positiivse keskkonnamõjuga ellu viia. Keskkonnamõju hinnati koostöös Loodushoiukeskuse spetsialistidega, projekteerijaga Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi AS, Põltsamaa Linnavalitsuse, Eesti Energia ja Keskkonnaameti Jõgeva - Tartu regiooni spetsialistidega. Planeeritud tegevustega oli kavandatud olemasoleva olukorra parandamine tagamaks Põltsamaa paisu ning veehoidla ohutu kasutamine ning jõe vee-elustiku olukorra paranemine kalatee rajamise abil Põltsamaa paisule ning ainsa negatiivse mõjuna seati küsimuse alla hüdroelektrijaama töölerakendamine. Välja töötatud alternatiividest vee-elustikule soodsaimaks osutus olukord, kus elektrienergia tootmist ei toimu ja Põltsamaa linn viib ellu kogu kavandatava tegevuse ilma elektrienergia tootmiseta.

Põltsamaa linn alustas kalapääsu rajamist olukorras, kus Silla tn 1a hüdroelektrijaama omanik (Eesti Energia AS) oli loobunud projektis osalemast ning kalapääs rajati eelkõige vee-elustiku heaolust lähtuvalt. 2010. aastal valminud keskkonnamõjude hindamise käigus keskenduti peamiselt parima keskkonnaaspektidest lähtuva kalapääsu tehnilise lahenduse leidmisele, seega ei ole Põltsamaa linna hinnangul piisavalt hinnatud hüdroenergia tootmise otsest mõju looduskeskkonnale ja kalapääsu toimimisele. 2010. aastal läbiviidud keskkonnamõjude hindamisel ei ole olnud võimalik ette näha paisule 2013. aastal ja elektrijaama renoveerimise käigus 2014. aastal sinna paigutatavaid täpseid seadmeid (so kalatõkkevõre, turbiin jmt), eelkõige nende marke-mudeleid ning hinnata kõikide seadmete koostoimimist ühtse tervikuna, ennekoike kas paigaldatud seadmete töölerakendamisel on tagatud rajatud kalapääsla häireteta toimimine. Põltsamaa linnal ei ole hetkel andmeid, kas ja kuidas on kõikide paigaldatud seadmete koostoimel ja elektrijaama käivitamisel võimalik pikaajaliselt hoida kehtivas veerikasutusloas nõutud ühtlast veetaset paisjärvel (58.10 m abs kõrgus), mis on hädavajalik Põltsamaa jõe kaldal paisust ülesvoolu asuvate muinsuskaitsete hoonete

vundamentide säilitamiseks ja olles ka elementaarseks eelduseks rajatud kalapääsu toimimiseks. Veetaseme kõikumine paisjärves eeldatavasti halvendaks rajatud kalapääsala toimimise efektiivsust ja halvendaks eluslooduse rände tingimusi läbi kalapääsala.

Eeltoodust tulenevalt ei oma Põltsamaa linn kasutusloa andmiseks piisavalt teavet ning on seisukohal, et keskkonnamõju ei ole arvestades muutunud olukorda asjakohaselt hinnatud. Põltsamaa linna hinnangul valitseb oht olulise keskkonnahäiringu tekkimiseks hüdroenergia tootmise alustamisel käesoleval kujul ning keskkonnaaspektist vastutustundetult oleks jätta keskkonnamõjude hindamine algatamata. Selline tegevus ei oleks linna hinnangul kooskõlas ettevaatusprintsipiiga ja vältimise printsipiiga. Arvestades, et kavandataval tegevusel on eeldatavalt oluline keskkonnamõju looduskeskkonnale, muinsuskaitseliste väärtuste säilimisele ning võimalik, et ka valminud kalapääsu toimimisele, on Põltsamaa linna hinnangul vajalik algatada kõikide asjaolude välja selgitamiseks keskkonnamõjude hindamine.

KeHJS § 11 lõike 11 kohaselt peatub kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise korral tegevusloa taotluse menetlus keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmiseni.

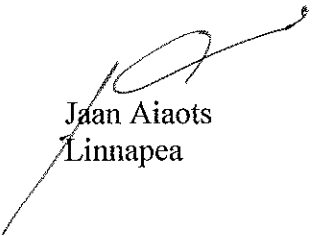
KeHJS § 12 lõike 1 punkti kohaselt Põltsamaa Linnavalitsus otsustajana teatab kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamisest liht- või tähtkirjaga menetlusosalistele ja Loveko OÜ ehk arendaja kulul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 14 päeva jooksul keskkonnamõju hindamise algatamise otsuse tegemisest arvates.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse mõistes otsustaja on Põltsamaa Linnavalitsus (Lossi 9, 48106 Põltsamaa linn) ja arendaja OÜ Loveko (Silla tn 1a, 48104 Põltsamaa linn).

Korraldus antakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 30 lõike 1 punkti 2, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lõike 1, § 6 lõike 1 punkti 21, § 7 lõike 1, § 8, § 9 ja § 11 lõike 11 alusel.

1. Algatada Põltsamaa linnas Silla tn 1a hüdroenergia tootmise käivitamiseks keskkonnamõjude hindamine, kuna tundlikule suublale Põltsamaa jõel hüdroelektrijaama rekonstrueerimine on olulise keskkonnamõjuga tegevus.
2. Keskkonnamõju hindamise ajal peatub Loveko OÜ Põltsamaa linnas Silla tn 1a hüdroelektrijaama (katastriiksuse number 61701:006:0026) rekonstrueerimise kasutusloa taotluse menetlus keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmiseni.
3. Põltsamaa Linnavalitsusel kui ametiasutusel avaldada keskkonnamõju hindamise algatamise teade Ametlikes Teadaannetes 14 päeva jooksul otsuse tegemisest arvates. Kulud teate avaldamiseks kannab keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 12 lõike 1 punktile 1 alusel OÜ Loveko.
4. Korralduse punktis 1 märgitud keskkonnamõju hindamise korraldab keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses sätestatud korras ning katab sellega kaasnevad kulud OÜ Loveko.

5. Keskkonnamõju hindamise algatamise korraldusega saab tutvuda Põltsamaa Linnavalitsuses (Lossi tn 9, Põltsamaa linn, ruum 208) ja Põltsamaa linna kodulehel www.poltsamaa.ee.
6. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.

Jaan Aiaots
Linnapea

Tiia Vahter
Linnasekretär

Korraldus saadetakse (e-postiga):

1. OÜ Loveko, road65@inbox.lv
2. Keskkonnaamet, info@keskkonnamet.ee
3. Sven Lass, linnamajandusosakonna juhataja/abilinnapea
4. Kersti Viggor, ehitusnõunik